

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ και ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΕΠΑΛ (ΟΜΑΔΑ Α΄)
και ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ ΕΠΑΛ (ΟΜΑΔΑ Β΄)
ΔΕΥΤΕΡΑ 3 ΙΟΥΝΙΟΥ 2013
ΑΡΧΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ ΙΙ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

1^η ΟΜΑΔΑ

ΘΕΜΑ Α

A.1	α. Σωστό	β. Λάθος	γ. Λάθος	δ. Σωστό	ε. Σωστό
A.2	1 → γ	2 → στ	3 → α	4 → β	5 → δ

ΘΕΜΑ Β

B.1 Τα δάνεια εσωτερικού που συνάπτει το Δημόσιο προέρχονται από τρεις πηγές. Μια πηγή είναι η Κεντρική Τράπεζα, δηλαδή το ίδρυμα που έχει το προνόμιο της έκδοσης χρήματος. Στην περίπτωση αυτή η Κεντρική Τράπεζα χρηματοδοτεί το Δημόσιο αυξάνοντας την ποσότητα του χρήματος (ουσιαστικά εκδίδοντας νέο χρήμα). Μια δεύτερη πηγή είναι οι αποταμιεύσεις του κοινού. Το Δημόσιο μπορεί να δανειστεί από το κοινό εκδίδοντας ομολογιακό δάνειο. Με αυτόν τον τρόπο η αγοραστική δύναμη μεταφέρεται από τα άτομα στο Δημόσιο. Μια τρίτη πηγή είναι το εμπορικό τραπεζικό σύστημα, από το οποίο το Δημόσιο μπορεί να δανειστεί με διάφορους τρόπους.

B.2 Τα μέτρα που παίρνουν οι διάφορες κυβερνήσεις για την καταπολέμηση της ανεργίας είναι δύο γενικών κατηγοριών, δηλαδή μέτρα αύξησης της συνολικής ζήτησης και μέτρα επαγγελματικής κατάρτισης και επανεκπαίδευσης του εργατικού δυναμικού. Τα μέτρα αύξησης της συνολικής ζήτησης είναι δημοσιονομικά και νομισματικά. Τα δημοσιονομικά μέτρα περιλαμβάνουν κυρίως αύξηση των κρατικών δαπανών για δημόσια έργα και προώθηση μεγάλων επενδυτικών έργων. Σκοπός αυτών των μέτρων είναι η άμεση αύξηση της απασχόλησης και των εισοδημάτων. Τα νομισματικά μέτρα αποβλέπουν στη μείωση του επιτοκίου, με σκοπό την ενίσχυση των ιδιωτικών επενδύσεων, της παραγωγής και, συνεπώς, της απασχόλησης. Τα δημοσιονομικά και νομισματικά μέτρα αποβλέπουν στην αύξηση της συνολικής ζήτησης και, συνεπώς, στη μείωση της ανεργίας που οφείλεται σ' ανεπάρκεια της ζήτησης, δηλ. της κεϋνσιανής ανεργίας. Τα μέτρα επαγγελματικής κατάρτισης και επανεκπαίδευσης έχουν σκοπό να διευκολύνουν τους ανέργους στην απόκτηση επαγγελματικών γνώσεων και ειδικεύσεων, οι οποίες είναι απαραίτητες ή χρήσιμες, προκειμένου να απασχοληθούν στις υπάρχουσες κενές θέσεις εργασίας. Είναι φανερό ότι τα μέτρα αυτά έχουν στόχο τη μείωση της διαρθρωτικής ανεργίας.

2^η ΟΜΑΔΑ

ΘΕΜΑ Γ

- Γ.1** α) Αδιαιρετότητα. Όσα από αυτά εξυπηρετούσαν συναλλαγές μεγάλης αξίας, δεν μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για συναλλαγές μικρής αξίας, γιατί δεν ήταν διαιρετά. Παράδειγμα: Τα βόδια.
β) Μεταβολή της αξίας. Σε ορισμένα από αυτά μπορούσε να μεταβληθεί η αξία, με αποτέλεσμα να δημιουργείται αβεβαιότητα και να δυσχεραίνονται οι συναλλαγές. Παράδειγμα: Τα πρόβατα μπορεί να γεννήσουν ή να πεθάνουν, τα μέταλλα να σκουριάσουν.
γ) Δυσκολία στη χρήση. Το βάρος ή ο όγκος ορισμένων από αυτά έκανε δύσκολη τη μεταφορά τους.

Γ.2 Ένα άλλο κριτήριο, με βάση το οποίο μπορούν να διακριθούν οι φόροι είναι η αναλογικότητα ή μη του φόρου. Με βάση αυτό το κριτήριο οι φόροι διακρίνονται σε:

- α) Αναλογικός. Ένας φόρος λέγεται αναλογικός, όταν ο φορολογικός συντελεστής είναι ο ίδιος, ανεξάρτητα από μέγεθος της φορολογικής βάσης. Δηλαδή, ο φόρος είναι πάντοτε η ίδια αναλογία εισοδήματος, ανεξάρτητα από το αν το εισόδημα αυξάνεται ή μειώνεται.
β) Προοδευτικός. Είναι εκείνος ο φόρος του οποίου ο φορολογικός συντελεστής αυξάνεται καθώς αυξάνεται η φορολογική βάση.
γ) Αντίστροφα προοδευτικός είναι ο φόρος εκείνος του οποίου ο φορολογικός συντελεστής μειώνεται, καθώς αυξάνεται η φορολογική βάση και κατά συνέπεια ο φόρος είναι φθίνουσα αναλογία του εισοδήματος.

Γ.3

Στάδια επεξεργασίας	Αξία πώλησης	Προστιθέμενη αξία
Πρώτο στάδιο	50	50
Δεύτερο στάδιο	80	30
Τρίτο στάδιο	120	40
Σύνολο		120

Στο πρώτο στάδιο η προστιθέμενη αξία είναι ίση με την αξία πώλησης δηλαδή 50.

Στο δεύτερο στάδιο η αξία πώλησης είναι : $50 + 30 = 80$.

Στο τρίτο στάδιο η αξία πώλησης είναι : $80 + 40 = 120$.

Στο σύνολο η προστιθέμενη αξία θα είναι $50 + 30 + 40 = 120$

ΘΕΜΑ Δ

Δ.1

Έτη	Α.Ε.Π. σε τρέχουσες τιμές	Δείκτης τιμών (%)	Α.Ε.Π. σε σταθερές τιμές
2011	1.000	100	1.000
2012	1.200	125	960

Το 2011 το Α.Ε.Π._{τρέχ.} είναι ίσο με το Α.Ε.Π._{σταθ.}, οπότε είναι έτος βάσης και Δ.Τ.=100

Το 2012 λόγω του πληθωρισμού θα έχουμε $\Delta.T. = 100 + \frac{25}{100} \cdot 100 = 125$ και

$$A.E.P._{\text{τρεχ.}} = 960 \cdot \frac{125}{100} = 1.200$$

Δ.2 Θα κάνουμε αλλαγή έτους βάσης και θα έχουμε :

$$\Delta.T._{2011} = \frac{100}{125} \cdot 100 = 80$$

$$A.E.P._{\text{σταθ.}} = \frac{1.000}{80} \cdot 100 = 1.250$$

$$\Delta.T._{2012} = 100 \text{ (ως έτος βάσης)}$$

$$A.E.P._{\text{σταθ.}} = A.E.P._{\text{τρεχ.}} = 1.200$$

Η πραγματική μεταβολή είναι : $1.200 - 1.250 = -50$

Η πραγματική ποσοστιαία μεταβολή είναι : $\frac{1.200 - 1.250}{1.250} \cdot 100 = -4\%$

Δ.3 Το κατά κεφαλήν πραγματικού Α.Ε.Π. θα είναι : $\frac{1.000}{100} = 10$

Δ.4 Το εργατικό δυναμικό θα είναι : $\frac{80}{100} \cdot 1.000 = 80$

Το ποσοστό ανεργίας θα είναι : $\frac{20}{80} \cdot 100 = 25\%$